

รายงานการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการ/รับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. 2568

๑. หลักการ

จากคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันจันทร์ที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ ในภาคผนวกได้แสดงตารางความสอดคล้องระหว่างนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีกับหน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยุทธศาสตร์ชาติไว้ ตารางนี้ชี้ให้เห็นว่านโยบายดังกล่าวข้างต้น มีความสอดคล้องกับ

มาตรา ๗๖ รัฐพึงพัฒนาระบบราชการแผ่นดิน ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือ และช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดบริการสาธารณะและการใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดจนพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และเป็นผู้มีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับ การบริหารบุคคลของหน่วยงานภาครัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมโดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว ดังนี้

หน้าที่ ๑๒ ของเอกสารคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี

๑. การต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชันทุกรูปแบบ เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน
๒. การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมคิดตัดสินใจในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นและการดูแลชุมชน
๓. เน้นใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้มีความสำคัญกับความโปร่งใส
๔. ปฏิรูประบบราชการให้ทันสมัยในระบบดิจิทัล (Digital Government) และปฏิรูปกองทัพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ปรับขนาดให้มีความคล่องตัว เพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการใช้งบประมาณและการปฏิบัติราชการ การปรับขนาดกำลังคนภาครัฐให้สอดคล้องกับภารกิจ
๕. ยกระดับการบริหารภาครัฐให้ตอบสนองภาคประชาชนมากยิ่งขึ้น
๖. ปรับบทบาทภาครัฐเป็นการส่งเสริมสนับสนุน การอำนวยความสะดวก (Facilitate) และการกำกับ กฎกติกา (Regulate) เพื่อประชาชนและเอกชนได้รับบริการที่สะดวกรวดเร็ว

มาตรา ๗๗ รัฐจัดให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็นและยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชนและดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่างๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้องก่อนการตรากฎหมายทุกลบ รัฐพึงจัดให้มีและการรับฟังความของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้าน และระบบ รวมถึงการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชนและนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้วรัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วยเพื่อพัฒนากฎหมายทุกลบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เหมาะสม พึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจนและพึงกำหนดโทษเฉพาะความผิดร้ายแรง

หน้าที่ ๑๒ ของเอกสารคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี

๑. ยึดมั่นในหลักนิติธรรมและความโปร่งใส

๒. พื้นฟูหลักนิติธรรมที่เข้มแข็ง

๓. ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของรัฐ

๔. กระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมคิด ตัดสินใจในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นและการดูแลชุมชน

๕. ลดขั้นตอนและกฎหมายที่ไม่จำเป็น (Ease Doing Business) เพื่อไม่ให้ภาครัฐเป็นอุปสรรคของภาคธุรกิจหรือขัดขวางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

มาตรา ๗๘ รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ การจัดทำบริการสาธารณะในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบรวมถึงการตัดสินใจในทางการเมืองและการอื่นใดบรรดา ที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน

หน้าที่ ๑๒ และ ๑๔ ของเอกสารคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี

๑. ยึดมั่นในหลักนิติธรรมและความโปร่งใส

๒. พื้นฟูหลักนิติธรรมที่เข้มแข็ง

๓. ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของรัฐ

๔. กระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมคิด ตัดสินใจ ในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นและการดูแลชุมชน

๕. ลดกฎหมายและขั้นตอนที่ไม่จำเป็น (Ease of Doing Business) เพื่อไม่ให้ภาครัฐเป็นอุปสรรคของภาคธุรกิจหรือขัดขวางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) หรือที่เรียกว่าการประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐเครื่องมือหนึ่ง โดยเป็นเครื่องมือในเชิงบวกที่มุ่งพัฒนาระบบราชการไทยในเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศรับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร ผลการประเมินที่ได้รับจะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการ สามารถอำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานภาครัฐ ดังนั้น การประเมิน ITA จึงมิได้เป็นเพียงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสเพียงเท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน เพื่อให้ทราบถึงช่องว่างของความไม่เป็นธรรมและความด้อยประสิทธิภาพ สำหรับนำไปจัดทำแนวทางมาตรการต่างๆ ในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการไทยต่อไป

การประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือที่หน่วยงานภาครัฐได้สำรวจตนเอง เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลอันส่งผลให้เกิดความตระหนักและปรับปรุงการบริหารงานและกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและให้ความสำคัญกับด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กรมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การประเมิน ITA ยังส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของหน่วยงานภาครัฐในทางปฏิบัติอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตื่นตัวและหันมาให้ความสนใจต่อการพัฒนาแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ของตนเองให้ทันสมัยและน่าสนใจมากขึ้น ที่สำคัญคือส่งผลให้หน่วยงานมีการจัดการข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบระเบียบและเตรียมความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะให้ได้รับทราบและส่งเสริมให้เกิดการตรวจสอบด้วย

นอกจากนี้ ในด้านประชาชนและสังคมไทยแล้ว การประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือที่ทุกคนจะได้มีส่วนร่วมในการสะท้อนความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่พัฒนาการบริหารงานภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนคนไทยได้รับการบริการจากภาครัฐที่ดีขึ้นและยังส่งผลให้ประชาชนและสาธารณชนมีโอกาสได้มีส่วนร่วมกำกับติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐได้มากขึ้นอีกด้วย

ITA เป็นการประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรมและความโปร่งใส โดยใช้ข้อมูลครอบคลุมทุกด้าน และหลากหลายมิติ กำหนดระเบียบวิธีการประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการทางสถิติและทางวิชาการเพื่อให้ผลการประเมินสามารถสะท้อนสุขภาวะขององค์กรในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสได้อย่างแท้จริง โดยมีการเก็บข้อมูลจาก ๓ ส่วน ดังนี้

๑. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) หรือแบบวัด IIT

๒. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment : EIT) หรือแบบวัด EIT

๓. แบบตรวจการเปิดเผยสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) หรือ แบบวัด OIT

ในการนี้ ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต มีตัวชี้วัดย่อย ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๒๓ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อประเมินเหตุการณ์ความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
๒. เพื่อระบุระดับความเสี่ยงการทุจริตภายในองค์การบริหารส่วนตำบลฯ
๓. เพื่อกำหนดวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลฯ

๓. นิยามความหมายของความเสี่ยง (Corruption Risk)

ความเสี่ยงการทุจริต การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต (อ้างอิงจาก : คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยง (CORRUPTION RISK ASSESSMENTS) การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แผนการประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (CORRUPTION RISK ASSESSMENTS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท.)

๔. ความหมายของการทุจริต

พระราชบัญญัติมาตรการฝ่ายบริหารและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ “ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์อย่างใดที่อาจทำให้ผู้อื่น เชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

๕. ความหมายของสินบน

สินบน Bribery ISO ๓๗๐๐๑ ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกรับผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

๖. กรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 4 กระบวนการ ดังนี้

Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทาอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective: เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทาอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้ซึ่งเรื่องที่น่าสงสัยหาการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive: ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสูญเสียต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าจะทาไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting: การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องกันปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากกรพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๗. ประเภทของความเสี่ยง

ในการวิเคราะห์เหตุความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงของเทศบาลฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ องค์การบริหารส่วนตำบลฯ ได้ดำเนินการวิเคราะห์เหตุความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ใน ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

๔. การบริหารงานบุคคล

๘. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการระบุนายละเอียดเหตุการณ์ที่เกิดความเสี่ยงการทุจริต หรือมีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต ว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงาน โดยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information)

เกณฑ์โอกาสที่เกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก ต่อเนื่องติดต่อกันเป็นระยะเวลา 4 ปี
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง ต่อเนื่องติดต่อกันเป็นระยะเวลา ๓ ปี
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง ต่อเนื่องติดต่อกันเป็นระยะเวลา ๒ ปี
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก ต่อเนื่องติดต่อกันเป็นระยะเวลา ๑ ปี
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่/การดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานระดับสูงมาก
๔	กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่/การดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานระดับสูง
๓	กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่/การดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานระดับปานกลาง
๒	กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่/การดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานระดับต่ำ
๑	กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่/การดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานระดับต่ำมาก

ระดับความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง สามารถกำหนดได้หลายระดับและตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ ๕ ระดับ ดังนี้

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (zone)
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๒๐ - ๒๕ คะแนน	แดง
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๙ คะแนน	เหลือง
๔	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๒ - ๓ คะแนน	เขียว
๕	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก (Least Risk : L)	๑ คะแนน	ฟ้า

ข้อ O๒๓ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีองค์ประกอบด้านข้อมูล อย่างน้อยประกอบด้วยประเด็น ดังต่อไปนี้

(๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

(๓) การจัดซื้อจัดจ้าง

(๔) การบริหารงานบุคคล

ในการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ แต่ละประเด็น ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย

(๑) เหตุการณ์ความเสี่ยง

(๒) ระดับของความเสี่ยง

(๓) วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในเรื่องดังกล่าวตามกรอบที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด มีรายละเอียดดังนี้

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประเด็น เรื่อง การอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
ชื่อภารกิจงาน : การต่ออายุใบอนุญาตสร้าง

ขั้นตอนการดำเนินการที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ความเสี่ยงในการรับสินบน	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
การต่ออายุใบอนุญาตประกอบ กิจการสถานบริการน้ำมัน ขั้นตอนที่อาจก่อให้เกิดการเรียก รับสินบน คือ ขั้นตอนการ พิจารณา เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ พิจารณา/ตรวจสอบ - ผลการ ตรวจสอบความปลอดภัย - เอกสารหลักฐานประกอบโดยมี ระยะเวลาพิจารณาดังนี้ ใช้ระยะเวลาพิจารณา ๔๕ วัน	๑.ผู้ประกอบการมีข้อเสนอ/ ข้อต่อรองกับเจ้าหน้าที่เพื่อให้ เจ้าหน้าที่ดำเนินการในขั้นตอน การพิจารณาแล้วเสร็จเร็วกว่า ระยะเวลาที่ควรจะเป็น ๒.เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนเพื่อ จะดำเนินการพิจารณาเอกสาร ให้เสร็จก่อนระยะเวลาที่กำหนด	ผู้ประกอบการเสนอให้สิ่งเหล่านี้ กับเจ้าหน้าที่/เจ้าหน้าที่ที่ขอรับ สิ่งเหล่านี้จากผู้ประกอบการ ๑.ทรัพย์สิน เงินทอง ๒.ของสมมมนาคุณ ๓.ของขวัญ ๔.ให้บริการที่ไม่ต้องจ่าย ๕.การพาไปเลี้ยงรับรอง	ต่ำ	เนื่องจากเหตุการณ์ที่มีการประเมิน จากขั้นตอนของการต่ออายุ ใบอนุญาตก่อสร้าง คาดว่าอาจจะ เกิดขึ้น ทางเทศบาลฯ จึงได้กา หนดวิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง ไว้ดังนี้ ๑.ให้พบทวนคู่มือการปฏิบัติงาน และคู่มือบริการประชาชนใหม่ ๒.ให้เจ้าหน้าที่แจ้งรายละเอียด ขั้นตอนการต่ออายุใบอนุญาต กับ ผู้ประกอบการล่วงหน้า เพื่อให้ ผู้ประกอบการมีความเข้าใจ และ ผู้ประกอบการมีเวลาเตรียมเอกสาร เข้ามาติดต่อเพื่อต่ออายุใบอนุญาต โดยมีล่วงหน้าเวลาตามที่กำหนดไว้ ในคู่มือ จะได้ไม่กระทบต่อการ ประกอบกิจการ

				๓.การประกาศนโยบาย No Gift Policy ของผู้บริหารใน
				ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และ
				แจ้งเวียนให้ทราบ
				๔.จัดโครงการป้องกันทุจริตโดยใช้
				อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ (การเรียก
				รับสินบนจากการปฏิบัติหน้าที่)
				เทศบาลตามลดค่าธรรมเนียม
				๕.จัดโครงการฝึกอบรมให้ความรู้
				และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
				บุคลากร ตามประมวลจริยธรรม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประเด็น เรื่อง การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
ชื่อภารกิจงาน : การช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัย

ขั้นตอนการดำเนินการที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ความเสี่ยงในการรับสินบน	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
การช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัย ขั้นตอน การตรวจสอบเอกสารผู้ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ แจ้งเหตุ กับเทศบาลตามลำดับ กรม/ผู้บริหารท้องถิ่น/ ผู้นำชุมชน/เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	การแจ้งเหตุ เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัย สามารถแจ้งกับผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลฯ ตรงนี้เป็นช่องโหว่ของการบังคับใช้กฎหมาย ตลอดทั้งการให้บริการประชาชน ด้วยเหตุผลที่ว่า การแจ้งเหตุนี้ในเบื้องต้น ไม่ได้มีคณะกรรมการร่วมตรวจสอบเอกสาร แต่ให้อำนาจแก่บุคคลสามกลุ่มข้างต้น เป็นผู้ตรวจพิจารณา ก่อน นำส่งหลักฐานมายังเทศบาลฯ ดังนั้น เหตุการณ์นี้อาจก่อให้เกิดการใช้ดุลพินิจส่วนตัวในการพิจารณาเลือกปฏิบัติหรือการใช้อำนาจเอื้อประโยชน์ให้แก่กลุ่มบุคคลใด	๑. อาจมีการเรียกรับสินบน/สินบน เพื่อการพิจารณาว่าสมควรให้ใครบ้างได้รับการช่วยเหลือจากเทศบาลฯ ๒. ผู้พิจารณาเอกสาร อาจเสนอให้ผู้ได้รับการพิจารณา นาเงิน หรือ สิ่งของที่ได้รับจากเทศบาลฯ มาแบ่งปันตน หรือจัดตั้งเลี้ยว หรือจัดจัดหาของขวัญของกำนัลให้	ต่ำ	๑.กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการไม่ยอมรับการให้หรือรับสินบนในทุกกรณี ๒.กำหนดขั้นตอนและกระบวนการที่ชัดเจนสำหรับการปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อลดช่องว่างที่อาจนำไปสู่การทุจริต ๓.ประชาสัมพันธ์ช่องทาง การร้องเรียน และประกาศมาตรการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ที่กล้าออกมาเปิดเผยข้อมูลการถูกรับสินบน โดยไม่กลัวการถูกกลั่นแกล้งหรือได้รับอันตราย ๔.แจ้งเวียนนโยบายและ ความสำคัญของการป้องกันการทุจริตไปยังพนักงานทุกระดับอย่างสม่ำเสมอ

	บุคคลหนึ่ง เกิดขึ้นได้ ซึ่งอาจมีผู้ ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนมากที่สุด			๕.กำหนดมาตรการลงโทษที่ รวดเร็วและเหมาะสมกับความผิดที่ กระทำอย่างเด็ดขาด ๖.การประกาศนโยบาย No Gift Policy ของผู้บริหารใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และ แจ้งเวียนให้ทราบ ๗.จัดโครงการป้องกันทุจริตโดยใช้ อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ (การเรียก รับสินบนจากการปฏิบัติหน้าที่) องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง ๘.จัดโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม บุคลากร ตามประมวลจริยธรรม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประเด็น เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้าง

ชื่อภารกิจงาน : การกำหนดขอบเขตของงาน (Terms Of Reference : TOR)

ขั้นตอนการดำเนินการที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ความเสี่ยงในการรับสินบน	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
การกำหนดขอบเขตของงาน (Terms Of Reference : TOR)	การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของพัสดุ สิ่งที่ต้องการจัดหา กำหนดคุณสมบัติเงื่อนไขให้กับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง เช่น ในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าประเภทใดประเภทหนึ่ง สามารถกำหนดให้ผู้ประกอบการที่เป็นบุคคลธรรมดาสามารถเสนอราคาได้ แต่คณะกรรมการหากกำหนดให้เฉพาะ นิติบุคคล เท่านั้น ที่สามารถเสนอราคาเพื่อเป็นผู้ค้ากับหน่วยงาน	คณะกรรมการจัดหา TOR เรียก รับสินบนในรูปสิ่งของ หรือ เงิน เพื่อแลกกับการกำหนดคุณสมบัติที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการ	ต่ำ	๑.ควรมีการสลับสับเปลี่ยนบุคลากรที่จะทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการกำหนดขอบเขตของงาน (Terms Of Reference : TOR) เพื่อไม่ให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งผูกขาดหน้าที่นั้นๆ เพื่อป้องกันมิให้เป็นโอกาสที่บุคคลเดิมๆ จะติดต่อกับผู้ประกอบการ เพื่อเอื้อประโยชน์ส่วนตน ๒.ระบุหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้ชัดเจน เพื่อลดโอกาสในการกระทำการทุจริต ๓.หน่วยตรวจสอบภายใน ทาการตรวจสอบภายในอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและการปฏิบัติงาน

				๔.การประกาศนโยบาย No Gift Policy ของผู้บริหารใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และ แจ้งเวียนให้รับทราบ
				๕. จัดโครงการป้องกันทุจริตโดยใช้ อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ (การเรียก รับสินบนจากการปฏิบัติหน้าที่) องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง ๖. จัดโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม บุคลากร ตามประมวลจริยธรรม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประเด็น เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้าง
ชื่อภารกิจงาน : การตรวจรับพัสดุ

ขั้นตอนการดำเนินการที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ความเสี่ยงในการรับสินบน	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ อาจตรวจรับพัสดุ ไม่ตรงตาม TOR ที่ได้กำหนดไว้ โดยอาจมีการลดทอนคุณลักษณะ หรือขยายเวลาการตรวจรับ เนื่องจากผู้ประกอบการส่งมอบของไม่ตรงกับ TOR เพื่อไม่ให้เกิดค่าปรับขึ้น	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เรียกรับผลประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดจากผู้ประกอบการ เช่น เรียกรับสิ่งของ หรือเงิน เพื่อเป็นค่าอำนวยความสะดวก ไม่เป็นไปตามระเบียบ	ต่ำ	๑.ในการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ควรแต่งตั้งจากบุคลากรที่สังกัดกองงานต่างๆ กองสลับการเป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ แต่ละโครงการ เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นการป้องกันการเอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการ ๒.จัดทำคู่มือการตรวจรับพัสดุ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตรวจรับพัสดุ ให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ๓.ใบส่งมอบงานต้องลงรับในระบบสารบรรณกลาง มีใช้ลงสมุดคุมของกองใดกองหนึ่ง เพื่อป้องกันการแก้ไขเอกสาร ๔.คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ต้องตรวจรับพัสดุโดยพร้อมเพรียง

					กัน มีใช้ต่างคนต่างตรวจคนละ ช่วงเวลา และอาจมีการบันทึกภาพ ประกอบการตรวจด้วย

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประเด็น เรื่อง การบริหารงานบุคคล

ชื่อภารกิจงาน : การสรรหาและเลือกสรรบุคคลเพื่อจ้างเป็นพนักงานจ้าง

ขั้นตอนการดำเนินการที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ความเสี่ยงในการรับสินบน	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
การสรรหาและเลือกสรรบุคคลเพื่อจ้างเป็นพนักงานจ้าง ขั้นตอนการดำเนินการที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง คือ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเป็นพนักงานจ้าง	๑. คณะกรรมการอาจมีการเลือกปฏิบัติต่อผู้สมัครบางรายที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับคณะกรรมการ/ผู้บริหาร/บุคลากรของหน่วยงาน ๒. ผู้มีอำนาจหรือบุคคลภายนอกที่เป็นผู้มีอุปการะคุณต่อหน่วยงาน/ผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ อาจเข้ามาแทรกแซงผลการคัดเลือกเพื่อให้บุคคลที่ตนต้องการได้เข้าทำงาน	อาจเป็นการเรียกรับเงินสด ของขวัญ การให้บริการ หรือผลประโยชน์อื่นๆ เพื่อแลกกับการให้ผ่านการค้าเลือก	ต่ำ	๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเป็นพนักงานจ้างควรประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและเป็นที่ไว้วางใจของหน่วยงานต่างๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการในการคัดเลือก ๒. การสมัครเข้ารับการสรรหา อาจกระทำในรูปแบบการสมัครออนไลน์ เพื่อให้ผู้ที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถลงทะเบียน/จำนวนผู้สมัครไปเปิดเผยมก่อนการสอบ ๓. จัดทำช่องทางเพื่อให้ผู้สมัครสามารถสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการสอบ ผลคะแนน ฯลฯ เพื่อความโปร่งใส

					๔.เมื่อดำเนินการสรรหาเรียบร้อยแล้ว ควรเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการคัดเลือกทุกขั้นตอนให้รับทราบผ่านเว็บไซต์หน่วยงานเพื่อความโปร่งใส
					๕.จัดโครงการฝึกอบรมให้ความรู้และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร ตามประมวลจริยธรรม

หมายเหตุ : จากการบริหารความเสี่ยง และมีประเด็นความเสี่ยงทั้งหมดข้างต้น อาจจะเป็นการคาดการณ์ของบุคลากรส่วนตำบลชุมแสง ทั้งนี้เพียงการประเมินว่าอาจเกิดขึ้น จึงได้จัดทำวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงขึ้นมาเพื่อเป็นการเฝ้าระวัง เท่านั้น